

Mỏt câu chuyờn vui kỏ iỏ rỏ ng khi ông Erich Honecker tỏ nh đợ y, thợ y khu Đông Bá Linh không còn bóng ngợ i nhợ ng vờ n còn thỏ p đèn sáng, ông bẻn tỏ i Bợ c Tỏỏ ng Bá Linh và thợ y mỏ t mỏ u giỏ y ghi rõ câu : “ai đi sau cùng nhỏ tỏ đèn”.

1- Ba Lan

Ba Lan là mỏ t lãnh thỏ bợ ng phợ ng nỏ m tỏ i miỏ n trung cờ a châu Âu, rỏ ng bợ ng nợ c Mỏ Tây Cờ và có dân số là 37 triỏ u ngợ i. Tỏ 1,000 năm vờ trợ c và qua thỏ i Trung Cờ, Ba Lan đã là mỏ t vợ ng quợ c quan trợ ng cho tỏ i cuỏ i thỏ kỏ 18, xỏ sỏ này đã bỏ xóa tên trên bỏ n đợ, bỏ chia ba giỏ a ba cợ ng quợ c là Nga, Áo và Phỏ. Nhợ ng rỏ i ngợ i dân Ba Lan đã vùng lên, giành đợ c lỏ p vào năm 1918.

Vào tháng 9-1939, đợ t nợ c Ba Lan lỏ i bỏ đợ m nát bỏ i quân đợ i nợ c ngoài: quân đợ i Quợ c Xã Đợ c tiỏ n vào tỏ hợ ng tây và quân đợ i Xô Viỏ t tỏ hợ ng đông. Ba Lan đã là bãi chiỏ n trợ ng, là đợ a đợ m cờ a rỏ t nhiỏ u trỏ i tỏ p trung mà xỏ u xa nhỏ t là trỏ i Auschwitz, chuyên viỏ c tỏ n điỏ t các kỏ chợ ng đợ i, các tù binh, các ngợ i Do Thái.

Sau Thỏ Chiỏ n Thỏ Hai, Ba Lan đã lỏ y lỏ i đợ c phỏ n đợ t đã mỏ t trợ c kia do Quợ c Xã Đợ c chiỏ m, nhợ ng tỏ năm 1948, các ngợ i cờ ng sỏ n đã nỏ m đợ c chính quyỏ n, tỏ o nên mỏ t thỏ chỏ cờ ng sỏ n theo kiỏ u mỏ u Liên Xô. Tỏ i năm 1956, không lâu sau khi ông Nikita Khrushchev tỏ cáo các tỏ i ác khợ ng khiỏ p cờ a Stalin, do tinh thỏ n quợ c gia tiỏ mỏ n, do lòng bỏ t khuỏ t và do nỏ i bỏ t mẫn vờ kinh tỏ, ngợ i dân Ba Lan đã nỏ i đợ y tỏ i tỏ nh Poznan. Các bỏ o lỏ n trong xỏ đã làm cho Bỏ Chính Trỏ phỏ i thay đợ i và ông Wladyslaw Gomulka đợ c đợ a ra lãnh đợ o Đợ ng. Ông Gomulka liỏ n bỏ chợ ng trình tỏ p thỏ hóa các nông trỏ i, cho nỏ i lỏ ng mỏ t sỏ luỏ t lỏ và cỏ i thiỏ n liên lỏ c vờ i Nhà Thỏ Công Giáo. Nhợ ng trong cuỏ c nỏ i đợ y cờ a các công nhân tỏ i Gdansk vào tháng 12-1970, các công nhân này đã bỏ đàn áp mỏ t cách tàn nhỏ n, ít nhỏ t có 44 ngợ i bỏ giỏ t. Ông Gomulka sau đó bỏ thay thỏ bỏ i ông Edward Gierек, mỏ t ngợ i tìm cách hòa hoãn vờ i khỏ i tây phợ ng. Nhợ ng tình trỏ ng kinh tỏ tuỏ t đợ c đã gây nên nhiỏ u làn sóng phỏ n đợ i mỏ i vào năm 1976.

Năm 1978, ngợ i dân Ba Lan lỏ i vui mỏ ng vì vờ Tỏ ng Giám Mỏ c miỏ n Cracow trỏ nên Đợ c Giáo Hoàng John Paul II. Sỏ kiỏ n này đã đợ ng mỏ t vai trò gián tiỏ p trong viỏ c khai tỏ chỏ đợ Cờ ng Sỏ n tỏ i Đông Âu bỏ i vì trong các năm dài sỏ ng đợ i chỏ đợ cờ ng sỏ n, ngợ i dân Ba Lan vờ n duy trì niỏ m tin Công Giáo Catholic, hỏ lỏ y lỏ i can đợ m đợ đợ ng đợ u vờ i các kỏ cỏ m quyỏ n đợ c ác.

Ngày 14 tháng 8 năm 1980, Công Đoàn Đoàn Kỏ t (Solidarity Trade Union) ra đợ i và ông Lech Walesa, mỏ t ngợ i thỏ đợ n, là lãnh tỏ cờ a phong trào đòi Dân Chỏ cho đợ t nợ c Ba Lan. Hoỏ t đợ ng cờ a Công Đoàn kỏ trên đã chỏ m đợ t sỏ nghiỏ p chính trỏ cờ a ông Edward Gierек và ông Wojciech Jaruzelski thay thỏ. 15 tháng phát triỏ n cờ a Công Đoàn Đoàn Kỏ t cũng là “đợ m báo tỏ” cho chỏ đợ Cờ ng Sỏ n tỏ i Ba Lan. Vờ i sỏ đoàn viên lên tỏ i 10 triỏ u, Công Đoàn Đoàn Kỏ t đã là mỏ t tỏ chỏ c có thỏ c lỏ c đợ đòi hỏ i các cuỏ c bỏ u cỏ tỏ do và mỏ t chính quyỏ n hỏ p pháp không cờ ng sỏ n. Vào ngày 13-12-1981, đợ i áp lỏ c cờ a Liên Xô lúc đó do ông Leonid Brezhnev lãnh đợ o, Tỏỏ ng Jaruzelski phỏ i công bỏ tình trỏ ng quân luỏ t, giỏ i tán Công Đoàn Đoàn Kỏ t, bỏ t giam các lãnh tỏ và các ngợ i hoỏ t đợ ng cho Công Đoàn, ra lỏ nh hỏ y bỏ mỏ i hình thỏ c cỏ i mỏ

mợ i đợ c ban hành, tuy nhiên nhợ ng mợ nh lợ nh này chợ a thợ c sợ tiêu điợ t đợ c Công Đoàn Đoàn Kợ t.

Khi ông Mikhail S. Gorbachev lên nợ m quyợ n tợ i Liên Xô, khi các áp lợ c Xô Viợ t tợ i Ba Lan giợ m đi, Công Đoàn Đoàn Kợ t đã lợ y lợ i đợ c khí thợ cũ. Mùa xuân năm 1989, Công Đoàn đã đợ c chính thợ c công nhợ n và đã thợ ng gợ n hợ t các ghợ đợ i biợ u trong các cuợ c bợ u cợ . Tháng 8-1989, Ba Lan là nợ c đợ u tiên có mợ t thợ tợ ng không cợ ng sợ n kợ t năm 1948, đó là ông Tadeusz Mazowiecki, mợ t nhà trí thợ c Catholic và cũng là mợ t ngợ i bợ n thân cợ a ông Lech Walesa. Chính phợ mợ i này tợ p trung vào viợ c cợ i tợ kinh tợ nên đã đợ a ra nhiợ u biợ n pháp khợ c khợ đợ khợ c phợ c nợ n lợ m phát và đợ a đợ t nợ c chuyợ n sang nợ n kinh tợ thợ trợ ng. Tợ i mùa hè năm 1990, sau khi các ngợ i cợ ng sợ n bợ gợ t sang mợ t bên rợ i, nợ i bợ cợ a Công Đoàn Đoàn Kợ t lợ i bợ tách ra làm hai: phe khuynh hợ u vợ i ông Lech Walesa và phe khuynh tợ vợ i ông Mazowiecki nhợ ng cuợ i cùng ông Lech Walesa đã thợ ng trong cuợ c bợ u cợ Tợ ng Thợ ng năm 1990.

Vào tháng 10 năm 1991 là cuợ c bợ u cợ Quợ c Hợ i tợ do đợ u tiên nhợ ng trong các năm sau, nợ c Ba Lan đã có rợ t nhiợ u đợ ng phái, có 5 thợ tợ ng, gợ p nợ n lợ m phát và cợ nh thợ t nghiợ p cao, hàng ngàn nông trợ i trên bợ phá sợ n.

2- Đông Đợ c

ợ Phá đợ bợ c tợ ng Bá Linh

Nợ c Đợ c là quợ gia giàu có và đông dân nhợ t châu Âu, hiợ n nay gợ m 77.5 triợ u ngợ i. Nợ c Đợ c có lợ ch sợ chính trợ tợ thợ i Vua Charlemagne, giợ ng nhợ nợ c Pháp, nhợ ng các lãnh đợ a đã bợ chia rợ và chợ hợ p lợ i thành mợ t quợ gia thợ ng nhợ t vào năm 1871. Sau đó Thợ Tợ ng Otto Bismark và các nhà lãnh đợ o khác đã cợ công theo đợ i các chính sách bành trợ ng lãnh thợ , dợ n tợ i Thợ Chiợ n Thợ Nhợ t vào năm 1914. Sau khi thợ t trợ n, nợ c Đợ c lợ i cợ gợ ng vợ n lên rợ i dân tợ c Đợ c vì bợ thợ t vợ ng vợ kinh tợ suy kém, đã trông nhợ vào nhà đợ c tài Adolf Hitler. Vào năm 1945, nợ c Đợ c Quợ c Xã thợ t trợ n nên lãnh thợ Đợ c bợ phân chia thành bợ n khu vợ c chiợ m đóng bợ i Hoa Kợ , Anh, Pháp và Liên Xô. Ba khu vợ c phía tây đợ c phợ i hợ p lợ i năm 1949 thành nợ c Cợ ng Hòa Liên Bang Đợ c hay nợ c Tây Đợ c rợ i không lâu sau đó, Liên Xô cũng tợ o nên nợ c Cợ ng Hòa Dân Chợ Đợ c (the German Democratic Republic) hay còn gợ i là nợ c Đông Đợ c.

Trong nợ a thợ i gian đợ u, Đông Đợ c ợ dợ i quyợ n cai trợ cợ ng dợ n cợ a ông Walter Ulbricht, vợ i đợ ng lợ i thù nghợ ch Tây Đợ c và cao điợ m cợ a sợ đợ i đợ u là viợ c xây đợ ng nên Bợ c Tợ ng Bá Linh. Vào nợ a giai đợ n sau đợ i quyợ n cợ a ông Erich Honecker, Đông Đợ c đã đợ u bợ t sợ căng thợ ng vì chính sách hòa hoãn “Ostpolitik” giợ a hai miợ n nợ c Đợ c cợ a ông Willy Brandt.

Giợ ng nhợ nợ c Đợ c bợ chia cợ t vào năm 1949, thành phợ Bá Linh cũng bợ phân chia

và mợ t khu vợ c cờ a thành phợ này thuợ c vợ Đông Đợ c. Tuy nhiên, đợợ ng ranh giợ a hai khu vợ c Đông và Tây Bá Linh vợ n là khe hợ cờ a Tợ m Mạn Sợ t và các ngợợ i sợ ng đợợ i chợ đợ cợ ng sợ n Đông Đợ c thợợ ng trợ n qua Tây Đợ c bợ ng khe hợ này. Ngày 13 tháng 8 năm 1961, đợ chợ n đợ ng nhợ ng ngợợ i vợợ t biên, chính quyợ n Đông Đợ c đợ cho đợ ng nên Bợ c Tợợ ng ngăn cách Đông và Tây thành phợ Bá Linh. Tợ i bợ c tợợ ng cao xây bợ ng bê-tợ ng trên có hàng rào kợ m gai này, binh lính Đông Đợ c đợợ c lợ nh bợ n bợ nhợ ng ngợợ i tìm cách leo qua tợợ ng, tìm tợ do. Theo đợ c lợợ ng vào năm 1992, đợ có hợ n 200 ngợợ i dân Đông Đợ c bợ bợ n chợ t.

Tợ i Đông Đợ c vợ kinh tợ , ngợợ i dân giàu có hợ n tợ t cợ các dân tợ c theo xợ hợ i chợ nghĩa khác, nhợ ng hợ vợ n bợ t măn khi so sánh vợ i mợ c sợ ng cợ a ngợợ i dân anh em Tây Đợ c, bợ t măn khi không đợợ c phép đợ ra nợợ c ngoài. Vào mùa hè năm 1989, hàng ngàn ngợợ i Đông Đợ c đợ vợợ t sang nợợ c Hungari và tràn vào các tợa đợ i sợ cợ a Tây Đợ c tợ i hai thành phợ Prague và Warsaw. Hàng triợ u ngợợ i trên thợ giợ i đợ chợ ng kiợ n cợ nh tợợ ng này trên màn lợ nh vô tuyợ n truyợ n hình: đây là cợ nh “bợ phiợ u bợ ng chân” cợ a nhợ ng ngợợ i sợ ng trong chợ đợ cợ ng sợ n! Tợ i tháng 9-1989, sợ ngợợ i biợ u tình tợ i các thành phợ cợ a Đông Đợ c đợ gia tăng rợ t cao, hợ hát câu “chúng tợi muợ n lợ i” và đợi hợ i chính quyợ n cợ ng sợ n phợ i thay đợ i đợợ ng lợ i cai trợ . Ông Erich Honecker vợ thợ phợ i tợ chợ c, thay thợ bợ ng ông Egon Krenz và các nhà lãnh đợ o Đông Đợ c phợ i ra lợ nh mợ Bợ c Tợợ ng Bá Linh. Trong vài ngày, hàng triợ u ngợợ i dân Đông Đợ c đợ vợợ t qua khu Tây Bá Linh. Mợ t câu chuyợ n vui kợ lợ i rợ ng khi ông Erich Honecker tợ nh đợ y, thợ y khu Đông Bá Linh không còn bóng ngợợ i nhợ ng vợ n còn thợ p đèn sáng, ông bèn tợ i Bợ c Tợợ ng Bá Linh và thợ y mợ t mợ u giợ y ghi rợ câu : “ai đợ sau cùng nhợ tợ t đèn”.

Kợ tợ khi ông Egon Krenz quợ n trợ Đông Đợ c, xợ sợ này trong nhiợ u tháng vợ n chìm vào trong các rợ i loợ n chính trợ . Tháng 3 năm 1990, đợ có các cuợ c bợ u cợ tợ do đợ u tiên và Công Đợn Dân Chợ Thiên Chúa Giáo (the Christian Democratic Union), mợ t đợợ ng phợi mợ i đợợ c thành lợ p cợ a nhợ ng ngợợ i Dân Chợ Thiên Chúa Giáo Tây Đợ c, đợ chiợ m đợợ c 41% sợ phiợ u. Trong khi đó tợ i Tây Đợ c, Thợ Tợợ ng Helmut Kohl không ngợ ng theo đợợ i chợợ ng trình thợ ng nhợ t nợợ c Đợ c vợ vợ y vào tháng 3-1990, tợ i thành phợ Bonn đợ diợ n ra các cuợ c thợ o lợ u n “Hai cợ ng Bợ n”, gợ m 2 nợợ c Đông và Tây Đợ c vợ i 4 nợợ c chiợ n thợ ng trong Thợ Chiợ n Thợ Hai là Hoa Kợ , Anh, Pháp và Liên Xô rợ i vào ngày 12-9-1990, cợ 6 nợợ c kợ trờn đợ ký tên vào “Hiợ p đợ c đợ n đợ nh cuợ i cùng đợ i vợ i nợợ c Đợ c” (the Final Settlement with Respect to Germany) và sợ kiợ n này chính thợ c chợ m đợ t Thợ Chiợ n Thợ Hai.

Hiợ p đợ c đợ n Đợ nh kợ trờn đợ mợ đợợ ng cho viợ c thợ ng nhợ t nợợ c Đợ c, và bợ t đợ u tợ nợ a đợm ngày 2-10-1990, nợợ c Đông Đợ c không còn hiợ n hợ u nợ a mà trợ thành 5 tiợ u bang mợ i cợ a Cợ ng Hòa Liên Bang Đợ c.

Kợ tợ ngày thành lợ p 7-10-1949, xợ sợ cợ ng sợ n Đông Đợ c vợ i dân sợ 16 triợ u ngợợ i và diợ n tích bợ ng tiợ u bang Tennessee, vợ i tên gợ i là Cợ ng Hòa Dân Chợ Đợ c, đợ cáo chung sau khi tợ n tợ i đợợ c 40 năm và 360 ngày!

3- Tiệp Khợ c

Tiệp Khợ c là quợ c gia nợ m giợ a châu Âu, gợ m ba xợ hợ p lợ i là Bohemia, Moravia và Slovakia. Tợ nhiợ u thợ kợ , Tiệp Khợ c vợ n theo đợợ i nợ n dân chợ cho tợ i khi bợ Đợ c Quợ c Xợ tợ n công vào năm 1938. Sau khi nợợ c Đợ c bợ thua trợ n, mợ t chính quyợ n Cợ ng sợ n theo Stalin đợợ c thiợ t lợ p tợ i Tiệp Khợ c tợ tháng 2-1948 tợ i đợ u thợ p niên 1960. Vào lúc này và do nợ n kinh tợ suy sợ p, các ngợợ i cợ m quyợ n cợ ng sợ n đợ tìm cách cợ i tợ kinh tợ và nợ i lợ ng các kiợ m soát chính trợ . Tiợ n trình cợ i cách đợ đợ i cao đợ m gợ i là “Mùa Xuân Praha” (the Prague Spring) cợ a năm 1968 do nhân vợ t cợ ng sợ n cợ i cách lãnh đợ o tên là Alexander Dubcek.

Ông Alexander Dubcek (1921-92) chào đợ i vài tháng sau khi cha mẹ cợ a ông tợ thành phố Chicago, Hoa Kợ, trợ vợ xợ Slovakia. Ông Dubcek đã trợ i qua tuợ i trợ tợ i Liên Xô. Đợ u năm 1968, ông Dubcek công bố mợ t chợ ng trình cợ i tiợ n gợ i là “Xã Hợ i Chợ Nghĩa vợ i bợ mợ t con ngợ i” (Socialism with a human face). Trong thợ i gian 8 tháng đợ thợ này, tợ tháng 1 tợ i ngày 20-8-1968, ông Dubcek là hình ợ nh cợ a hy vợ ng cho ngợ i dân Tiệp Khợ c. Liên Xô, đợ i quyợ n lãnh đợ o cợ a ông Leonid Brezhnev, coi các cợ i tiợ n tợ i Tiệp Khợ c là “quá nguy hiợ m” cho thợ chợ cợ ng sợ n, nên đã đàn áp phong trào “Mùa Xuân Praha” bợ ng 500,000 quân thuợ c Minh ợ ợ c Warsaw (the Warsaw Pact).

Warsaw là liên minh quân sợ đợ ợ c thành lợ p năm 1955 đợ đợ i đợ u vợ i khợ i Nato. Các thành phố n ban đợ u cợ a Minh ợ ợ c Warsaw gợ m 8 nợ ợ c: Tiệp Khợ c, Đông Đợ c, Ba Lan, Hungari, Romania, Bulgaria, Albania và Liên Xô. Hành đợ ng quân sợ duy nhợ t cợ a liên minh này là cuợ c xâm lăng Tiệp Khợ c vào tháng 8-1968 trong đó Romania không tham gia. Vào đợ u thợ p niên 1960, nợ ợ c Albania không tham đợ vào liên minh Warsaw rợ i chính thợ c rút lui vào năm 1968. Minh ợ ợ c Warsaw bợ giợ i thợ vào tháng 7-1991.

Năm 1987, khi bợ hợ i vợ sợ khác biợ t giợ a “Mùa Xuân Praha” cợ a ông Dubcek và các chợ ng trình “Glasnost” và “Perestroika” cợ a ông Gorbachev, ngợ i phát ngôn thuợ c Bợ Ngoợ i Giao Liên Xô đã trợ lợ i rợ ng: “19 năm”!

Sau khi ông Alexander Dubcek bợ bợ t vợ giam tợ i Liên Xô và phong trào “Mùa Xuân Praha” bợ đợ p tan, mợ t nhân vợ t cợ ng sợ n cợ ng đợ n mợ i lên nợ m quyợ n tợ i Tiệp Khợ c, đó là ông Gustav Husak. Tợ nay, tợ t cợ nhợ ng ngợ i có khuynh hợ ng cợ i tiợ n đợ u bợ thanh trợ ng, hợ u nhợ mợ i ngợ i dân Tiệp Khợ c đợ u thu mình lợ i đợ đợ ợ c an toàn, thợ nhợ ng vợ n còn mợ t sợ ít ngợ i rợ t can đợ m, cợ nam lợ n nợ, đã tợ p hợ p lợ i mợ t cách lợ ng lợ o đợ tợ o nên mợ t nhóm chợ ng đợ i các kợ đàn áp: “Nhóm Hiợ n Chợ ng 77” (The Charter 77).

Vào khoợ ng đợ u tháng 1 năm 1977, mợ t nhóm 242 ngợ i bợ t đợ ng chính kiợ n gợ c Tiệp và Slovak, đã hợ p lợ i và ký tên vào mợ t bợ n Tuyên Ngôn (manifesto) qua đó hợ liợ t kê các đợ i hợ i căn bợ n vợ Nhân Quyợ n (basic human rights). Mợ c dù đã đợ ợ c viợ t bợ ng nhợ ng tợ ngợ thợ n trợ ng, bợ n Hiợ n Chợ ng 77 đã gây nên các hành đợ ng giợ n đợ cợ a chính quyợ n Cợ ng Sợ n Tiệp Khợ c: các ngợ i ký tên trong đó có ông Vaclav Havel, đợ u bợ bợ t, bợ lợ u đợ y, bợ xách nhiợ u nhợ ng nhợ ng nhân vợ t anh hùng này đã là hợ t nhân cho phong trào phợ n kháng 12 năm vợ sau tợ i Tiệp Khợ c.

20 năm sau ngày quân đợ i cợ a Hiợ p ợ ợ c Warsaw xâm lăng Tiệp Khợ c, đã có vào khoợ ng 20,000 ngợ i biợ u tình đợ i dân chợ, chợ ng lợ i chợ đợ Cợ ng Sợ n vào ngày 21-8-1988 trợ ợ c sợ ngợ ngàng cợ a công an và đợ ng cợ ng sợ n cợ m quyợ n. Đây là cuợ c phợ n đợ i lợ n nhợ t kợ tợ năm 1969 và cợ nh sát đã phợ i dùng hợ i cay đợ giợ i tán, 400 ngợ i bợ bợ t. Tợ i thành phố Prague, cuợ c biợ u tình phợ n đợ i đã diợ n ra tợ ngày 15 tợ i ngày 20-1-1989 và cợ nh sát cợ ng sợ n đã phợ i dùng dùi cui, hợ i cay, vọi nợ ợ c và chó đợ đợ p biợ u tình. Trong sợ ngợ i bợ bợ t lợ i có ông Vaclav Havel. Ngày 21-2, ông Havel bợ tuyên án 8 tháng tù vì có hành vi “chợ ng nhà nợ ợ c và xã hợ i chợ nghĩa”. Nhiợ u ngợ i bợ t đợ ng chính kiợ n khác cũng bợ tuyên án tợ ng tợ. Rợ i 2,000 thanh niên đã tham gia biợ u tình đợ i dân chợ vào ngày 1-5-89, hợ cũng bợ đàn áp. Tợ i ngày 17-5-89, ông Havel đợ ợ c thợ khợ i nhà tù vì đã “hợ c tợ p tợ t” theo lợ i cợ a chính quyợ n cợ ng sợ n, nhợ ng thợ c ra là do sợ chợ trích cợ a khợ i Tây Phợ ng. Rợ i 35,000 ngợ i bợ t đợ ng chính kiợ n, phợ n đợ i chợ đợ Cợ ng Sợ n, đợ i hợ i Dân Chợ, đã ký tên vào mợ t thợ nh nguyợ n thợ yêu cợ u phợ i “thay đợ i tợ n gợ c không khí xã hợ i và chính trợ”.

Các biợ u tình phợ n kháng vợ n tiệp tợ c diợ n ra tợ i Prague vào các ngày 28-8, 17-11, 20-11, 27-11-1989 rợ i tợ i ngày 29-11, chính quyợ n cợ ng sợ n phợ i công nhợ n hợ y bợ vai trò lãnh đợ o cợ a đợ ng Cợ ng Sợ n. Ngày 10-12-1989, mợ t chính quyợ n liên bang mợ i đợ ợ c thành lợ p và

chợ tợ ch Husak tợ chợ c. Ông Alexander Dubcek đợợ c bợ u làm chợ tợ ch cợ a Quợ c Hợ i Liên Bang ngày 28-12 rợ i ngày hôm sau, ông Vaclav Havel đợợ c bợ u làm Tợ ng Thợ ng cợ a nợợ c cợ ng hòa.

Ông Havel đã thăm viợ ng Moscow vào hai ngày 26, 27-2-1990 và ký vợ i ông Gorbachev mợ t thợ a ợợ c theo đó 73,500 quân Xô Viợ t phợ i rút khợ i Tiệp Khợ c vào tháng 7 năm 1991. Nợợ c Tiệp Khợ c vào giai đợ n này đã gợ p rợ t nhiợ u vợ n đợ khó giợ i quyợ t, chợ ng hợ n làm sao loợ i bợ “giợ i cợ m quyợ n cũ Nomenclatura” (nhóm cợ u đợ ng viên C.S.) ra khợ i các chợ c vợ cao, làm sao tháo gợ đợợ c hợ thợ ng kinh tợ chợ huy phợ c tợ p và nợ ng nợ và làm sao giợ i quyợ t êm đợ p các cợ ng thợ ng quợ c gia vợ i xợ Slovakia, rợ i cuợ i cùng, nợợ c Tiệp Khợ c bợ chia làm hai xợ riêng rợ vào tháng 1-1993: đó là hai nợợ c cợ ng hòa Tiệp (Czech) và Slovak.

November 29, 2010